EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.5.24.
COM(2023) 610 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Franciaország 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Franciaország 2023. évi stabilitási programját

{SWD(2023) 610 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Franciaország 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Franciaország 2023. évi stabilitási programját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2] és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt létrehozó (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet[3] 2021. február 19-én hatályba lépett. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, így az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosít. Az európai szemeszter prioritásaival összhangban hozzájárul a gazdasági és társadalmi helyreállításhoz, valamint fenntartható reformok és beruházások megvalósításához, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása, valamint a tagállamok gazdasági rezilienciájának megerősítése érdekében. Emellett közép- és hosszú távon elősegíti az államháztartás megerősítését, valamint a növekedés és a munkahelyteremtés fellendítését, továbbá hozzájárul az EU-n belüli területi kohézió javításához és a szociális jogok európai pillérének további végrehajtásához. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében az egy-egy tagállamnak nyújtott maximális

[1] HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

[2] HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

[3] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

pénzügyi hozzájárulást 2022. június 30-án aktualizálták az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

(2) A Bizottság 2022. november 22-én elfogadta a 2023-as éves fenntartható növekedési jelentést[4], amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2023. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács 2023. március 23-án jóváhagyta a jelentésnek a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziójára vonatkozó prioritásait. A Bizottság 2022. november 22-én az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2023. évi jelentést is, amelyben Franciaországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek tekintetében fennállhat egyensúlyhiány vagy annak kockázata, és amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra van szükség. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta a Franciaország 2023. évi költségvetésiterv-javaslatára vonatkozó véleményt is. Emellett a Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, amelyet a Tanács 2023. május 16-án elfogadott, valamint a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását elemző 2023. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amelyet a Tanács 2023. március 13-án elfogadott.

(3) Bár az uniós tagállamok gazdaságai figyelemre méltó rezilienciát mutatnak, a geopolitikai környezet továbbra is negatív hatást gyakorol. Miközben az EU határozottan kiáll Ukrajna mellett, az uniós gazdasági és szociálpolitikai stratégia arra összpontosít, hogy rövid távon enyhítse az energiasokkok által a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokra és vállalkozásokra gyakorolt negatív hatásokat, valamint hogy középtávon további erőfeszítéseket tegyen a zöld és digitális átállás megvalósítása, a fenntartható és inkluzív növekedés támogatása, a makrogazdasági stabilitás megőrzése és a reziliencia fokozása érdekében. Emellett erős hangsúlyt helyez az EU versenyképességének és termelékenységének növelésére is.

(4) A Bizottság 2023. február 1-jén közleményt[5] adott ki „*A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora*” címmel, hogy fokozza az uniós nettó zéró ipar versenyképességét és támogassa a klímasemlegességre való gyors átállást. A terv kiegészíti az európai zöld megállapodás és a REPowerEU keretében zajló erőfeszítéseket. Célja, hogy támogatóbb környezet kialakításával biztosítsa az ambiciózus uniós éghajlat-politikai célok eléréséhez szükséges nettó zéró technológiák és termékek uniós gyártási kapacitásának növelését, valamint a kritikus fontosságú nyersanyagokhoz való hozzáférést, többek között a beszerzés diverzifikálása, a tagállamok geológiai erőforrásainak megfelelő kiaknázása és a nyersanyagok újrahasznosításának maximalizálása révén. A terv négy alappillére a kiszámítható és egyszerűsített szabályozási környezet, a forráshoz jutás felgyorsítása, a készségfejlesztés, valamint az ellátási láncok rezilienciáját erősítő nyitott kereskedelem. 2023. március 16-án a Bizottság egy másik közleményt[6] is kiadott „*Az EU hosszú távú versenyképessége: előretekintés a 2030 utáni időszakra*” címmel, amely kilenc egymást erősítő tényezőre építve a növekedést ösztönző szabályozási keret kialakítására irányul. A közlemény szakpolitikai prioritásokat határoz meg, amelyek az EU és tagállamai hosszú távú versenyképességét szolgáló szerkezeti javulás biztosítására, megfelelően célzott beruházásokra, valamint szabályozási

4 COM(2022) 780 final.
5 COM(2023) 62 final.
6 COM(2023) 168 final.

intézkedésekre irányulnak. A lejjebb megfogalmazott ajánlások segítenek e prioritások kezelésében.

(5) 2023-ban a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásához igazodóan fejlődik tovább. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása változatlanul elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlások összességét vagy jelentős részét érintik. A 2019., 2020. és 2022. évi országspecifikus ajánlások ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is.

(6) A 2023. február 27-én elfogadott REPowerEU-rendelet[7] célja, hogy gyorsan megszűnjön az Unió függősége az orosz fosszilis tüzelőanyagok behozatalától. Ez hozzá fog járulni az energiabiztonsághoz és az EU energiaellátásának diverzifikálásához, egyúttal segíti a megújuló energiaforrások elterjedését, az energiatárolási kapacitások bővítését és az energiahatékonyság javítását. A rendelet lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a REPowerEU célkitűzéseinek elérését elősegítő kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében új REPowerEU-fejezettel egészítsék ki nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket. A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari tervvel összhangban e reformok és beruházások hozzá fognak járulni az uniós nettó zéró ipar versenyképességének fokozásához is, valamint a tagállamok számára 2022-ben és adott esetben 2023-ban kiadott energiapolitikai országspecifikus ajánlások kezeléséhez. A REPowerEU-rendelet a vissza nem térítendő pénzügyi támogatások egy új kategóriáját is bevezeti, amelyet a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztett, energiával kapcsolatos új reformok és beruházások finanszírozására bocsátanak a tagállamok rendelkezésére.

(7) A Bizottság 2023. március 8-án közleményt[8] fogadott el, amelyben költségvetés-politikai iránymutatást nyújt 2024-re azzal a céllal, hogy támogassa a tagállamok stabilitási és konvergenciaprogramjainak kidolgozását, és ezáltal erősítse a szakpolitikai koordinációt. A Bizottság emlékeztetett rá, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezése 2023 végén deaktiválásra kerül. Elvárása szerint a 2023–2024-re szóló költségvetési politikáknak biztosítaniuk kell az adósság középtávú fenntarthatóságát, valamint fenntartható módon fokozniuk kell a potenciális növekedést. A Bizottság kérésének megfelelően a tagállamoknak a 2023. évi stabilitási és konvergenciaprogramjaikban ismertetniük kell, hogy költségvetési terveik középtávon hogyan biztosítják a GDP 3 %-ában meghatározott hiány-referenciaérték betartását, valamint az államadósság megalapozott és folyamatos csökkentését, illetve az adósság prudens szinten tartását. A Bizottság felszólította a tagállamokat, hogy fokozatosan szüntessék meg a háztartások és a vállalkozások energiaársokkoktól való megvédése érdekében bevezetett nemzeti költségvetési intézkedéseket, kezdve a legkevésbé célzott intézkedésekkel. Jelezte, hogy amennyiben az energiaárak újabb emelkedése miatt szükség lenne a támogatási

[7] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o.).

[8] COM(2023) 141 final.

intézkedések meghosszabbítására, a tagállamoknak ezeket az intézkedéseket a korábbinál sokkal nagyobb mértékben a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokra és vállalkozásokra kell összpontosítaniuk. A Bizottság azt javasolta, hogy a költségvetési ajánlásokat az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről szóló közleményében[9] javasoltak szerint számszerűsítsék és differenciálják, és a nettó elsődleges kiadások alapján határozzák meg. Ajánlása szerint a tagállamoknak fenn kell tartaniuk a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét, és gondoskodniuk kell a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból származó források hatékony felhasználásáról, különösen a zöld és digitális átállással, valamint a rezilienciaépítéssel kapcsolatos célokat illetően. A Bizottság jelezte, hogy azt fogja javasolni a Tanácsnak, hogy – a 2023. évi tényadatok alapján és a hatályos jogi rendelkezésekkel összhangban – 2024 tavaszán indítsa meg a hiányalapú túlzotthiány-eljárásokat.

(8) A Bizottság 2023. április 26-án az uniós gazdasági kormányzási szabályok átfogó reformjára irányuló jogalkotási javaslatokat terjesztett elő. A javaslatok központi célkitűzése az államadósság fenntarthatóságának megerősítése, valamint a fenntartható és inkluzív növekedés előmozdítása valamennyi tagállamban reformok és beruházások révén. A javaslatok értelmében a tagállamok nagyobb mozgástérrel rendelkeznének középtávú terveik kialakítása terén, miközben egy újonnan bevezetett szigorúbb végrehajtási rendszer biztosítaná a középtávú költségvetési-strukturális tervekben foglalt kötelezettségvállalások tagállamok általi teljesítését. A jogalkotási munka a tervek szerint 2023-ban lezárul.

(9) Franciaország 2021. április 28-án az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság az említett rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. július 13-án elfogadta Franciaország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló határozatát[10]. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban határozatot hozzon arról, hogy Franciaország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés előfeltétele, hogy a korábbi mérföldkövek és célok terén ne következzen be visszalépés.

(10) Franciaország 2023. május 11-én benyújtotta 2023. évi nemzeti reformprogramját és 2023. évi stabilitási programját, összhangban az 1466/97/EK rendelet 4. cikkének (1) bekezdésével. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2023. évi nemzeti reformprogram a Franciaország által a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása terén elért eredményekről készített féléves jelentést is tükrözi.

---

9 COM(2022) 583 final.

10 A Tanács végrehajtási határozata (2021. július 13.) Franciaország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról (ST 10162/21; ST 10162/21 ADD 1).

(11) A Bizottság 2023. május 24-én közzétette a Franciaországra vonatkozó 2023. évi országjelentést[11]. Ebben értékelte Franciaország eredményeit a Tanács által 2019 és 2022 között elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén, és áttekintette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Franciaország általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján az országjelentés hiányosságokat tárt fel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívásokkal kapcsolatban, valamint új és kialakulóban lévő kihívásokat azonosított. A jelentés értékelte továbbá a Franciaország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.

(12) A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke alapján Franciaország vonatkozásában részletes vizsgálatot végzett, amelynek eredményeit 2023. május 24-én közzétette[12]. Megállapította, hogy Franciaországban makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Továbbra is jelen vannak a magas adósságállományhoz, a versenyképességhez, a termelékenység alacsony növekedéséhez kapcsolódó sebezhetőségek, amelyek határokon átnyúló jelentőséggel bírnak, de már a csökkenés jeleit mutatják. Az államadósság a világjárvány alatti növekedését követően a GDP 2021. évi fellendülése óta csökken. 2022-ben különböző költségvetési intézkedések jelentősen enyhítették az energiaválság hatását, de lelassították az adósságcsökkentést. Az adósság várhatóan idén és jövőre tovább csökken, de szakpolitikai intézkedések hiányában az előrejelzések szerint ezt követően ismét növekvő trendet követ, továbbra is magas és a világjárvány előtti szint felett marad, és a középtávú költségvetési fenntarthatósági kihívások változatlanul jelentősek lesznek. A potenciális növekedés fokozása érdekében az elmúlt években hozott szakpolitikai intézkedések segíthetnek középtávon korrigálni az államadósság előre jelzett növekedését. A költség-versenyképesség fokozása érdekében számos reformot fogadtak el. A versenyképességre gyakorolt pozitív hatásuk csekély mértékben már látható, teljes hatásuk várhatóan az elkövetkező években lesz érzékelhető. Hasonlóképpen várhatóan a munkatermelékenység is profitál majd a tervezett beruházások és reformok hatékony végrehajtásából. A francia gazdaság az elmúlt évben rezilienciát mutatott, mivel az energiaárak emelkedése kevésbé befolyásolta a költség-versenyképességet az euroövezet többi részéhez képest. Az export javul a határokon átnyúló turizmus és a légi közlekedési ágazat további fellendülése miatt, amelyeket a világjárvány súlyosan érintett. Míg a magánszektor adósságállománya a világjárvány legsúlyosabb időszakában nőtt, a magasabb vállalati hitelfelvétel együtt járt a saját tőke növekedésével és a likviditási tartalékok felhalmozásával. A magasabb kamatlábak az állami és a magánszektorban egyaránt megnehezíthetik az adósságcsökkentést. A szakpolitikai válasz kedvező volt, de továbbra is vannak kihívások, amelyek középpontjában az államháztartási gazdálkodás áll. A közelmúltban elfogadott reformok – nevezetesen az államháztartási gazdálkodás reformja és a közkiadások éves értékelésére szolgáló új mechanizmus – hatékony végrehajtása továbbra is központi szerepet tölt be a sebezhetőségek további csökkentésében. Mindkét intézkedés elengedhetetlen a kiadások további visszafogásához és az államadósság tartósan csökkenő trendjének fenntartásához. Emellett a kormány elfogadta az állami

[11] SWD(2023) 610 final.
[12] SWD(2023) 633 final.

nyugdíjrendszer reformját, amely várhatóan elősegíti az államadósság fenntarthatóságát.

(13) Az Eurostat által hitelesített adatok[13] alapján Franciaország GDP-arányos költségvetési hiánya a 2021. évi 6,5 %-ról 2022-ben 4,7 %-ra csökkent, míg a GDP-arányos államadósság a 2021. év végi 112,9 %-ról 2022 végére 111,6 %-ra mérséklődött. A Bizottság 2023. május 24-én az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentést[14] adott ki, amelyben megvizsgálta Franciaország költségvetési helyzetét, mivel annak költségvetési hiánya 2022-ben meghaladta a Szerződésben a GDP 3 %-ában rögzített referenciaértéket, államadóssága pedig meghaladta a Szerződésben a GDP 60 %-ában rögzített referenciaértéket, és az ország nem felelt meg az adósságcsökkentési referenciaértéknek. A jelentés megállapította, hogy sem a hiányra, sem az adósságra vonatkozó kritérium nem teljesült. Továbbá a 2023. március 8-i közleményével[15] összhangban a Bizottság nem javasolta új túlzotthiány-eljárások megindítását 2023 tavaszán, ugyanakkor jelezte, hogy azt fogja javasolni a Tanácsnak, hogy – a 2023. évi tényadatok alapján – 2024 tavaszán indítsa meg a hiányalapú túlzotthiány-eljárásokat. Franciaországnak ezt figyelembe kell vennie a 2023. évi költségvetés végrehajtása és a 2024. évi költségvetésiterv-javaslat elkészítése során.

(14) Az államháztartási egyenlegre hatást gyakorolnak az energiaár-emelkedés gazdasági és társadalmi hatásainak enyhítése céljából bevezetett költségvetés-politikai intézkedések. 2022-ben a bevételcsökkentő intézkedések közé tartozott a végső villamosenergia-fogyasztásra kivetett belföldi adó (TICFE) csökkentése, míg a kiadásnövelő intézkedések közé tartozott a gáz- és villamosenergia-szolgáltatók számára a szabályozott gáz- és villamosenergia-árak maximálása miatt nyújtott közvetlen támogatás, a kiskereskedelmi üzemanyagárak emelkedését korlátozó és az energiaigényes vállalkozásoknak nyújtott támogatások, valamint az alacsony jövedelmű háztartásoknak nyújtott juttatások. Ezen intézkedések költségét részben ellensúlyozták az energiatermelők és -szolgáltatók rendkívüli bevételére kivetett új adók, nevezetesen a fosszilis tüzelőanyagokkal és a finomítással foglalkozó vállalatokra kivetett kivételes szolidaritási adó, a villamosenergia-termelésből származó inframarginális piaci bevételek maximalizálására szolgáló mechanizmus, valamint a megújulóenergia-termelőktől származó közvetett adóbevételek és a nekik nyújtott támogatások csökkentése, ami a villamos energia piaci ára és a referenciaára közötti pozitív különbségből ered. A Bizottság szerint ezen intézkedések nettó költségvetési terhe 2022-ben a GDP 0,9 %-ára tehető. Ugyanakkor a Covid19-hez kapcsolódó ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések GDP-arányos becsült költsége a 2021. évi 2,6 %-ról 2022-ben 0,5 %-ra csökkent.

(15) A Tanács 2021. június 18-án[16] azt ajánlotta, hogy Franciaország 2022-ben használja ki a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt a helyreállítást támogató további beruházások finanszírozására, miközben prudens költségvetési politikát folytat. Franciaországnak továbbá ajánlatos megőriznie a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét.

---

13 Eurostat – Euromutatók, 47/2023, 2023.4.21.

14 COM(2023) 633 final, 2023.5.24.

15 COM(2023) 141 final, 2023.3.8.

16 A Tanács ajánlása (2021. június 18.) amelyben véleményezi Franciaország 2021. évi stabilitási programját (HL C 304., 2021.7.29., 43. o.).

(16) A Bizottság becslései szerint a költségvetési irányvonal[17] 2022-ben támogató volt, és a GDP –2,0 %-ának felelt meg. A Tanács ajánlásának megfelelően Franciaország – a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből finanszírozott beruházásokkal – folytatta a helyreállítás támogatását. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós forrásokból finanszírozott kiadások 2022-ben a GDP 0,6 %-át tették ki (míg 2021-ben a GDP 0,7 %-át). A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós forrásokból finanszírozott kiadások 2022. évi marginális csökkenése annak tudható be, hogy a terv végrehajtását előreütemezték annak első két évére. A nemzeti finanszírozású beruházások 0,1 százalékpontos expanzív hatást gyakoroltak a költségvetési irányvonalra[18]. Franciaország tehát a Tanács ajánlásával összhangban fenntartotta a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások emelkedése 1,7 százalékpontos expanzív hatást gyakorolt a költségvetési irányvonalra. Ez a jelentős expanzív hatás magában foglalta az energiaár-emelkedés gazdasági és társadalmi hatásait enyhítő költségvetés-politikai intézkedések többlethatását (a GDP 0,8 %-át kitevő nettó költségvetési többletteher). Ezzel egyidejűleg a nyugdíjak, a szociális juttatások és a közszférabeli bérek indexálása szintén hozzájárult (a GDP 0,4 %-át kitevő mértékben) a nettó elsődleges folyó kiadások növekedéséhez. Franciaország tehát nem korlátozta kellő mértékben a nemzeti finanszírozású folyó kiadások növekedését. A nemzeti finanszírozású folyó kiadások jelentős expanzív hatása csak részben magyarázható az energiaár-emelkedés gazdasági és társadalmi hatásainak kezelését célzó intézkedésekkel, valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem költségeivel.

(17) A stabilitási program költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv a 2023. év és az azt követő időszak tekintetében optimista. A kormány előrejelzése szerint a reál-GDP 2023-ban 1,0 %-kal, 2024-ben pedig 1,6 %-kal nő. Összehasonlításképpen a Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése 2023-ban alacsonyabb, 0,7 %-os, 2024-ben pedig 1,4 %-os reál-GDP-növekedéssel számol, ami elsősorban egyfelől a belső keresletnek a 2023. évi növekedéshez való – a bruttó állóeszköz-felhalmozásra és a készletekre visszavezethető – kisebb mértékű hozzájárulásának, másfelől pedig a külső kereslet 2024. évi kisebb mértékű hozzájárulásának tudható be.

(18) A 2023. évi stabilitási program szerint a kormány arra számít, hogy 2023-ban a GDP-arányos költségvetési hiány 4,9 %-ra nő. A 2023. évi növekedés főként a gazdasági tevékenység lassulását és a várható bevételkiesést tükrözi. A program szerint a GDP-arányos államadósság a 2022 végi 111,6 %-ról 2023 végére várhatóan 109,6 %-ra mérséklődik. A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése 2023-ban a GDP 4,7 %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít. Ez alacsonyabb a stabilitási programban

[17] A költségvetési irányvonal a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedéseket figyelmen kívül hagyva, de a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós forrásokból finanszírozott kiadások figyelembevételével számított elsődleges kiadások (diszkrecionális bevételi intézkedések nélküli) változásának a középtávú potenciális növekedéshez viszonyított arányával mérhető. További részletekért lásd a költségvetési statisztikai táblázatokban szereplő 1. háttérmagyarázatot.

[18] Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,3 százalékpontos expanzív hatást gyakorolnak, ami főként a *France Relance* elnevezésű francia helyreállítási terv keretében kifizetett tőketranszferek hatásával magyarázható, amelyek finanszírozása nem a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásaiból történik.

előre jelzett hiánynál, ami főként annak tudható be, hogy a Bizottság nagyobb adórugalmassággal számol, ami nagyobb adóbevételeket eredményez. A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése hasonló, 109,6 %-os GDP-arányos államadósságot vetít előre 2023 végére.

(19) A 2023. évi államháztartási egyenleget várhatóan továbbra is befolyásolják a megemelkedett energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak mérséklése céljából hozott költségvetés-politikai intézkedések. Ezek az intézkedések egyrészt 2022-ben meghosszabbított intézkedésekből, különösen a TICFE csökkentéséből, valamint a gáz- és villamosenergia-szolgáltatók számára a szabályozott gáz- és villamosenergia-árak maximálása miatt nyújtott közvetlen támogatásból, másrészt új intézkedésekből állnak, mint például az alacsony jövedelmű háztartások számára rászorultsági alapon nyújtott közlekedési üzemanyagutalvány („chèque carburant”), amely felváltja a 2022-ben alkalmazott általános kedvezményt, valamint a nem a szabályozott villamosenergia-tarifák hatálya alá tartozó mikro-, kis- és középvállalkozásoknak nyújtott támogatások, amelyek 2023 végéig fedezik a megnövekedett energiaköltségeket. Ezen intézkedések költségét továbbra is részben ellensúlyozzák az energiatermelők és -szolgáltatók rendkívüli bevételére kivetett adók, nevezetesen a villamosenergia-termelésből származó inframarginális piaci bevételek maximalizálását szolgáló mechanizmus, valamint a megújulóenergia-termelőktől származó közvetett adóbevételek és a nekik nyújtott támogatások csökkentése, ami a villamos energia piaci ára és a referenciaára közötti pozitív különbségből ered. E bevételeket figyelembe véve a Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése szerint a támogatási intézkedések nettó költségvetési terhe 2023-ban a GDP 1,0 %-ának felel meg[19]. Úgy tűnik, hogy a 2023-as intézkedések legtöbbje nem irányul célzottan a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő háztartásokra vagy vállalkozásokra, és nem őrzi meg teljes mértékben az energiakereslet csökkentésére és az energiahatékonyság növelésére irányuló árjelzést. Ennek következtében a 2023-ra vonatkozó költségvetési ajánlásnak való megfelelés értékelése során figyelembe veendő célzott támogatási intézkedések összege a Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése szerint 2023-ban a GDP 0,2 %-át teszi ki (szemben a 2022. évi 0,1 %-kal). Végezetül a 2023. évi államháztartási egyenleget a várakozások szerint javítani fogja a Covid19 kapcsán bevezetett, a GDP 0,5 %-át kitevő ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések fokozatos megszüntetése.

(20) A Tanács 2022. július 12-én azt ajánlotta[20], hogy Franciaország 2023-ban biztosítson prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a tagállami finanszírozású elsődleges folyó kiadás növekedését a potenciális kibocsátás középtávú növekedése alatt tartja[21], figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknek nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Franciaországnak ugyanakkor készen kell állnia arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Franciaország részére azt az ajánlást is megfogalmazták, hogy többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós források felhasználásával fokozza a zöld és

19 Az adatok az említett intézkedések éves költségvetési terhének szintjét mutatják, beleértve a folyó bevételeket és kiadásokat, valamint – adott esetben – a tőkekiadási intézkedéseket is.

20 A Tanács ajánlása (2022. július 12.), amelyben véleményezi Franciaország 2022. évi nemzeti reformprogramját *(HL C 334., 2022.9.1., 79. o.)*.

21 A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése alapján Franciaország esetében a potenciális kibocsátás középtávú (tízéves átlagos) növekedése nominális értéken 6,3 %-ra tehető.

digitális átállásra, illetve a REPowerEU kezdeményezés figyelembevételével az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat.

(21) A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése szerint 2023-ban a költségvetési irányvonal – magas inflációs környezetben – restriktív lesz (a GDP +0,5 %-a). Ezzel szemben 2022-ben a költségvetési irányvonal expanzív volt (a GDP –2,0 %-a). A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023-as növekedése az előrejelzések szerint a GDP 0,6 %-ának megfelelő restriktív hatást gyakorol a költségvetési irányvonalra. Ez annak ellenére van így, hogy a GDP 0,1 %-ával csökkent az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásokra és vállalkozásokra irányuló célzott támogatási intézkedések költsége. Összességében a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások várható növekedése összhangban van a Tanács ajánlásával. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós forrásokból finanszírozott kiadások 2023-ban a GDP 0,4 %-át teszik ki, míg a nemzeti finanszírozású beruházások semleges hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra[22]. Franciaország tehát addicionális beruházásokat kíván finanszírozni a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós forrásokból, és tervezi, hogy fenntartja a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. Franciaország a zöld és digitális átállásra, valamint az energiabiztonságra irányuló közberuházások finanszírozását tervezi; ezek közé tartoznak például a legkorszerűbb K+F-be és a digitális területekbe történő beruházások előmozdítását célzó France 2030 terv szerinti beruházások, valamint a fűtési rendszerek megújuló energiára való átállítását és a köz- és magánépületek felújítását célzó beruházások, az ipar dekarbonizációját támogató intézkedések, a fenntartható közlekedésbe, egészségügybe és oktatásba történő beruházások, amelyeket részben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós forrásokból finanszíroznak.

(22) A stabilitási program szerint a költségvetési hiány 2024-ben várhatóan a GDP 4,4 %-ára csökken. A 2024. évi csökkenés főként a legtöbb energiatámogatási intézkedés visszavonását és a nagyobb adórugalmasságot tükrözi. A program azzal számol, hogy a GDP-arányos államadósság 2024 végére 109,5 %-os szinten nagyjából stabil marad. Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése 2024-ben a GDP 4,3 %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít. Ez alacsonyabb a programban előre jelzett hiánynál, főként a Bizottság által 2023-ra előre jelzett, már alacsonyabb hiányból eredő bázishatás miatt. A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése hasonló, 109,5 %-os GDP-arányos államadósságot vetít előre 2024 végére.

(23) A stabilitási program az energiatámogatási intézkedések többségének fokozatos kivezetésével számol 2024-ben. A Bizottság jelenlegi számításai szerint az energiatámogatási intézkedések nettó költsége 2024-ben a GDP 0,2 %-a lesz. Ezek a becslések azon a feltételezésen alapulnak, hogy az energiaárak nem fognak újra megemelkedni. Úgy tűnik, hogy a jelenlegi tervek szerint 2024-ben is érvényben maradó energiatámogatási intézkedések nem irányulnak célzottan a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokra vagy vállalkozásokra. Emellett nem őrzik meg teljes

[22] Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,3 százalékpontos expanzív hatást gyakorolnak, ami főként a *France Relance* elnevezésű francia helyreállítási terv keretében kifizetett tőketranszferek hatásával magyarázható, amelyek finanszírozása nem a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásaiból és Franciaország 2030. évi beruházási tervéből történik.

mértékben az energiakereslet csökkentésére és az energiahatékonyság növelésére irányuló árjelzést.

(24) Az 1466/97/EK tanácsi rendelet értelmében a középtávú költségvetési célkitűzés teljesítése érdekében a strukturális költségvetési egyenlegre vonatkozó megfelelő éves javulást kell elérni, a GDP 0,5 %-át véve viszonyítási alapul[23]. Figyelembe véve a költségvetési fenntarthatósággal kapcsolatos megfontolásokat[24], valamint azt, hogy a hiányt a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá kell csökkenteni, helyénvaló lenne 2024-ben legalább a GDP 0,7 %-ának megfelelő mértékben javítani a strukturális egyenleget. E javulás biztosítása érdekében a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások[25] növekedése 2024-ben nem haladhatja meg a 2,3 %-ot, amint azt ez az ajánlás is tükrözi. Ugyanakkor a fennmaradó (a Bizottság jelenlegi becslése szerint 2023-ban a GDP 1,0 %-ának megfelelő) energiatámogatási intézkedéseket fokozatosan meg kell szüntetni, az energiapiaci fejleményekhez igazodva és a legkevésbé célzott intézkedésekkel kezdve, majd az ebből eredő megtakarításokat a költségvetési hiány csökkentésére kell felhasználni. A Bizottság becslései alapján ennek nyomán a nettó elsődleges kiadások növekedése a 2024-re ajánlott maximális növekedési ráta alatt maradna.

(25) A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése szerint a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások változatlan politika mellett 2024-ben 3,1 %-kal fognak emelkedni, ami meghaladja az ajánlott növekedési mértéket. A Bizottság által előre jelzett kiigazítás elmarad az energiatámogatási intézkedések teljes megszüntetéséből származó megtakarítástól. Ez a *France 2030* elnevezésű program keretében végrehajtott beruházások növekedésének, valamint a vállalkozások által előállított hozzáadott értékre kivetett termelési adó teljes megszüntetésének tudható be.

(26) A program szerint az állami beruházások szintje továbbra is stabil lesz: GDP-arányosan 2023-ban és 2024-ben is 3,8 % marad. A program olyan reformokat és beruházásokat említ, amelyek várhatóan hozzájárulnak a költségvetés fenntarthatóságához, valamint a fenntartható és inkluzív növekedéshez. Ezek közé tartozik az államháztartás irányításának reformja és egy új kiadásfelülvizsgálati-mechanizmus, a nyugdíj- és munkanélküli ellátási rendszer reformja, valamint a zöld és digitális átállás előmozdítását célzó beruházások, amelyek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben is szerepelnek. A stabilitási program a 2027-ig tartó középtávú költségvetési pályát vázolja fel. A program a költségvetési hiány fokozatos csökkenését vetíti előre: 2025-ben a GDP 3,7 %-ára, 2026-ban 3,2 %-ára, 2027-ben pedig 2,7 %-ára. A költségvetési hiány tehát a tervek szerint 2027-ben a GDP 3 %-a alá csökken. A program szerint a GDP-arányos államadósság a 2024 végi 109,5 %-ról 2027 végére várhatóan 108,3 %-ra mérséklődik.

---

[23] Vö. az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkével, amely szintén a GDP több mint 0,5 %-át kitevő kiigazítást ír elő azon tagállamok esetében, amelyek a GDP 60 %-a feletti adósságszinttel vagy kifejezett adósságfenntarthatósági kockázattal rendelkeznek.

[24] A Bizottság becslése szerint Franciaországnak évente átlagosan 0,7 százalékponttal kellene növelnie a GDP-arányos strukturális elsődleges egyenlegét ahhoz, hogy megalapozott adósságcsökkentést valósítson meg. Ez a becslés a Bizottság 2022. őszi előrejelzésén alapul. Kiindulópontja a 2024. évi költségvetési hiányra, illetve államadósságra vonatkozó, az energiatámogatási intézkedések 2024-es megszüntetését feltételező előrejelzés.

[25] A nettó elsődleges kiadás a diszkrecionális bevételi intézkedésektől megtisztított, a kamatkiadásokat és a konjunkturális munkanélküliségi kiadásokat figyelmen kívül hagyva számított nemzeti finanszírozású kiadás.

(27) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Franciaország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtása folyamatban van. Franciaország a tervvel összefüggésben 38 mérföldkőhöz és célhoz kapcsolódóan eddig 1 fizetési kérelmet nyújtott be, és ennek nyomán összesen 7 400 000 EUR folyósítására került sor. A mérföldkövek tükrözik az államháztartás, a lakhatás, a mobilitás, a foglalkoztatás, a készségek és az egészségügy területén bevezetett reformok végrehajtásában elért eredményeket. Számos célkitűzés jelentős beruházásokat irányoz elő az épületek energetikai felújítása, az ipar dekarbonizációja, a tiszta üzemű járművek, a kutatás, a fiatalok foglalkoztatása és az oktatás területén. Franciaország 2023 áprilisában egy felülvizsgált, a REPowerEU-fejezetet is magába foglaló tervet nyújtott be. Franciaországnak a terv módosítására irányuló kérelme azon alapul, hogy figyelembe kell venni a 2022-ben tapasztalt magas inflációt, az ellátási lánc zavarait, valamint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó maximális vissza nem térítendő támogatás lefelé történő módosítását. Az új REPowerEU-fejezetnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervbe való beillesztése lehetővé teszi további reformok és beruházások finanszírozását, hozzájárulva Franciaország stratégiai célkitűzéseinek megvalósításához az energiaügy és a zöld átállás területén. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv, valamint a terven túlmutató egyéb gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák sikeres végrehajtásához változatlanul elengedhetetlen a helyi és regionális önkormányzatok, a szociális partnerek és más érdekelt felek szisztematikus és hatékony bevonása, és ezáltal a szakpolitikai stratégia iránti széles körű felelősségvállalás biztosítása.

(28) A Bizottság 2022-ben jóváhagyta Franciaország legtöbb kohéziós politikai programozási dokumentumát, kivéve a Saint-Martin programot, amelynek elfogadására 2023. március 20-án került sor. A kohéziós politikai programoknak a REPowerEU-fejezettel kiegészült helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel együtt és azzal szinergiában történő gyors végrehajtása kulcsfontosságú a zöld és digitális átállás megvalósításához, a gazdasági és társadalmi reziliencia növeléséhez, valamint a kiegyensúlyozott területfejlesztéshez Franciaországban.

(29) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv által kezelt gazdasági és társadalmi kihívásokon túl Franciaország számos további kihívással szembesül az oktatási rendszerben tapasztalható szakemberhiány és egyenlőtlenségek, az energiapolitika és a zöld átállás kapcsán. E kihívások kezelése hozzájárulhat a munkavállalók készségeinek fejlesztéséhez, a munkatermelékenység növeléséhez, a francia vállalkozások energiahatékonyabbá tételéhez, és ezáltal a francia gazdaság általános versenyképességének javításához.

(30) A munkaerőhiány tovább növekszik. A munkaerő-szükségletekről szóló 2023. évi felmérés („Pôle Emploi”) szerint a munkáltatók 61 %-a 2023-ban további munkaerő-felvételi nehézségeket vár, különösen a szakképzett építőipari és ipari munkaerő tekintetében – ezt a két ágazatot súlyosan érintette a zöld és digitális átállás. Az elmúlt években Franciaország fokozta a munkavállalók továbbképzésére és átképzésére irányuló beruházásokat, amelyeket részben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz támogat. Az értékelések azonban azt mutatják, hogy az alacsony képzettségűek továbbképzése továbbra is számos akadályba ütközik, ami aláássa az olyan célzott programok hatékonyságát, mint a készségekbe történő beruházásokra vonatkozó terv. Az alacsony képzettségű munkavállalók képzésekben való részvétele – bár növekszik –, továbbra is lényegesen elmarad más munkavállalókétól, és általában nemigen

részesülnek képesítést biztosító képzésben. Ez arra utal, hogy a munkaerőpiacra belépő, megfelelő alapkészségekkel és képesítésekkel rendelkező fiatalok számának további növelését továbbra is prioritásként kell kezelni az oktatási rendszerben.

(31) Annak ellenére, hogy a közkiadások szintje összességében meghaladja az OECD átlagát és jó eredmények születtek, a francia oktatási rendszert a gyengén teljesítők jelentős hányada jellemzi, és a társadalmi-gazdasági háttér továbbra is erősen kihat a tanulók teljesítményére. A matematika terén tapasztalható alulteljesítés és egyenlőtlenségek továbbra is különös aggodalomra adnak okot. A nemzeti és nemzetközi felmérések szerint Franciaországban az elmúlt 30 évben folyamatosan csökkent az átlagos matematikai teljesítmény. Lépéseket tettek az alapkészségek elsajátításának előmozdítása érdekében, például 2019 óta a matematika- és franciatanárok folyamatos továbbképzésben részesülnek, a 2023/24-es tanévtől kezdve pedig a matematikai és a francia nyelvi készségek elsajátítását támogató egy órás modult vezettek be az első osztályos középiskolások számára. A hátrányos helyzetű állami óvodák és általános iskolák csoport- illetve osztálylétszámának felezését célzó tervet szinte teljes egészében végrehajtották, az érintett 300 000 tanuló tanulmányi eredményeire gyakorolt hosszú távú hatást jelenleg elemzik. Az említett intézkedésből azonban a kiemelt területeken kívüli hátrányos helyzetű tanulók jelentős része nem profitál. A beruházások és az előrehaladás ellenére továbbra is vannak kihívások a fogyatékossággal élő diákoknak a normál oktatási rendszerhez való hozzáférése tekintetében.

(32) Franciaország 2022-ben is folytatta a tanulószerződéses gyakorlati képzési rendszerbe és a további munkaalapú tanulási lehetőségekbe, például a középiskolai szintű szakképzés reformjába irányuló beruházásokat. Bár ezek az intézkedések pozitív eredménnyel járhatnak, hatásuk még nem érezhető, és szükségessé tenné a szakemberek és a tanárok nagyobb mértékű bevonását a programok kidolgozásába. Az oktatás feltételeinek javítását célzó intézkedések – többek között a tanárok bérének emelése – ellenére továbbra is gondok vannak a tanári szakma vonzerejével kapcsolatban, valamint amiatt, hogy magas a szerződéses alkalmazottak aránya, akiknek a képesítése és tapasztalata gyakran nem éri el az állandó foglalkoztatottakét, és nem férnek hozzá kellőképpen a képzési lehetőségekhez. Összességében a tanárok és a diákok egymáshoz viszonyított aránya továbbra is a legmagasabbak között van az EU-ban.

(33) Franciaország energiaszerkezete más uniós országokhoz képest kevésbé függ a fosszilis tüzelőanyagoktól, ennek ellenére továbbra is függ az importált fosszilis tüzelőanyagoktól. Franciaország földgázfogyasztása 2022 augusztusa és 2023 márciusa között 16 %-kal csökkent az előző 5 év azonos időszakának átlagos gázfogyasztásához képest, ami meghaladta a 15 %-os csökkentési célt. Franciaország további erőfeszítéseket tehetne a gázkereslet 2024. március 31-ig történő ideiglenes csökkentése érdekében[26]. A jelenlegi geopolitikai helyzet és a magas energiaárak egyre sürgetőbbé teszik Franciaország számára, hogy fokozza a nemzeti energia- és klímatervében meghatározott megújulóenergia-célkitűzések teljesítésére irányuló erőfeszítéseit. A bruttó végsőenergia-fogyasztás 19,1 %-a származik megújuló energiából, így Franciaország nem teljesítette a megújuló energiaforrásokra vonatkozó, 2020-ra kitűzött 23 %-os célkitűzését. Emellett nem halad jó úton a megújuló energiaforrásokra vonatkozó 2030-as célkitűzésének elérése felé sem, és

[26] A Tanács (EU) 2022/1369 rendelete és a Tanács (EU) 2023/706 rendelete.

lemaradásban van a megújuló energia hasznosítása terén, különösen villamosenergia-termelési és fűtési célú hasznosítást illetően. A megújuló energiaforrások, például a nap- és szélenergia gyors elterjedése a fosszilis tüzelőanyagok használatának csökkentése révén hozzájárulna Franciaország energiabiztonságához és az ellátás diverzifikálásához. A megújuló energiaforrások használatának alacsony aránya az engedélyezéssel kapcsolatos lassú és bonyolult adminisztratív eljárásokkal magyarázható. Az összes technológia (a szárazföldi és a tengeri szélenergia, valamint a napenergia) vonatkozásában tapasztalt engedélyezési késedelmek oka a projektek politikai támogatásának hiánya, a nem megfelelő tervezés, valamint a hosszadalmas és összetett engedélyezési eljárások. Ezenkívül a közvélemény általi elfogadottsággal kapcsolatos és jogi jellegű kihívások bizonytalanságot teremtenek a befektetők és a fejlesztők számára. Az engedélyezési eljárást fel lehetne gyorsítani azzal, hogy a központi közigazgatás regionális szintjein, valamint az érintett hatóságokhoz és hálózatüzemeltetőkhöz több emberi és pénzügyi erőforrást allokálnak. A területrendezési eljárások javítása és a pályázati eljárások felgyorsítása szintén kulcsfontosságú a megújulóenergia-projektek megvalósításához. Franciaország 2023-ban törvényt fogadott el a megújulóenergia-termelés felgyorsításáról, amely elismeri, hogy az egyre növekvő villamosítási igények kielégítése érdekében jelentősen növelni kell a megújuló hő és gáz részarányát a megújuló energián belül. Ez a törvény, ha megfelelően végrehajtják, elősegítheti a megújulóenergia-projektek gyorsabb megvalósítását. Így biztosítható, hogy Franciaország a 2030-as célkitűzések eléréséhez vezető pályára álljon.

(34) Annak érdekében, hogy az energiahálózatok összekapcsoltságának szintje elérje a 2020-ra kitűzött 10 %-os célt, a határokon átnyúló (fejlesztés vagy tervezés alatt álló) villamosenergia-rendszerösszekötők további támogatása továbbra is döntő fontosságú a megújuló energiaforrások nagy részének integrálása szempontjából. A nemzeti és a határokon átnyúló energetikai infrastruktúrába történő beruházások előreütemezése hozzá fog járulni a fosszilis tüzelőanyagoktól és különösen az orosz földgáztól való függőség csökkentéséhez. Az új infrastrukturális és hálózati beruházásoknak lehetőség szerint időtállónak kell lenniük olyan szempontból, hogy a fenntartható üzemanyagokra való későbbi átállításuk révén biztosítható legyen hosszú távú fenntarthatóságuk. A rendszerösszekötők kulcsfontosságúak a belső energiapiac hatékony működéséhez azáltal, hogy az ellátás általános biztonságának elérése érdekében egyesítik az erőforrásokat.

(35) A francia helyreállítási és rezilienciaépítési tervben a szociális és egyéb lakások, valamint a középületek és a kisebb vállalkozások épületeinek energetikai felújítására vonatkozó nagyprojektek is szerepelnek. A lakóépületek felújítását illetően a legtöbb projekt egyetlen lépésben elvégezhető munkálatokra összpontosított, ami kisebb felújításokat eredményezett. 2022 első felében a munkálatoknak csupán 27 %-a állt legalább két felújítási szakaszból, és csak 5 %-uk irányult teljes felújításra. Az átfogó felújítások jelentős hatással lehetnek az épületek energiafogyasztásának csökkentésére. Emellett az arra irányuló fokozott erőfeszítések, hogy a köz- és magánberuházásokat az alacsony jövedelmű háztartások épületeinek és a legrosszabb energiahatékonyságú épületállomány felújítására fordítsák, hozzájárulhatnak ahhoz, hogy 2030-ig felszámolják az energiahatékonyság szempontjából legrosszabb állapotban levő 5,2 millió lakást (F és G energiahatékonysági besorolású lakások). Az éghajlatváltozásról és a rezilienciáról szóló 2021. évi törvény számos intézkedést vezetett be az épületek átfogó felújításának ösztönzésére, például azt, hogy megtiltja 2025-től a G, 2028-tól az F, 2034-től pedig az E energiahatékonysági besorolású lakások bérbeadását. A jelentősebb energiahatékonyság-növekedés ösztönzése érdekében a szakpolitikai keret

javításával ösztönözni lehetne a mélyfelújításokat, és elő lehetne segíteni, hogy Franciaország tovább növelje épületállományának energiahatékonyságát, különös tekintettel az alacsony jövedelmű háztartásokra.

(36) Franciaországban valósul meg az éghajlati technológiával foglalkozó induló és növekvő vállalkozásokba irányuló összes uniós kockázatitőke-befektetés közel 11 %-a. A jelentős állami támogatás ellenére azonban a francia kisvállalkozásoknak csupán 29 %-a fektette be árbevételének több mint 1 %-át abból a célból, hogy erőforrás-hatékonnyá váljon (az uniós átlag 40 %). A tiszta technológiák gyártása terén a projektgazdák jelentős adminisztratív terhekkel, valamint hosszadalmas eljárások és peres ügyek kockázatával szembesülnek. Ipari projekt esetében az építési engedély és a környezetvédelmi engedély megszerzése, valamint a nyilvános vizsgálat lefolytatása átlagosan 17 hónapot vesz igénybe. Az eljárás gyakran elakad, amikor a projektgazdának meg kell várnia a különböző szervek válaszait (közigazgatási bíróság, környezetvédelmi hatóság véleménye, az ellenőr jelentése). Ezenkívül a nagy ipari projektekről nyilvános konzultációt is kell tartani. Ez az eljárás legalább 6 hónapig is eltarthat, ami megnöveli az építési engedély és a környezetvédelmi engedély megszerzéséhez, valamint a nyilvános vizsgálat lefolytatásához szükséges időt. A beruházási projektek is képezhetik peres eljárások tárgyát, amelyek akár több évig is eltarthatnak, a projektek leállítását eredményezve. Bár a kiemelkedően fontos köz- és magánérdekek védelméhez az engedélyezési eljárások elengedhetetlenek, azokat a tiszta technológiákkal kapcsolatos gyártási projektek esetében egyszerűsíteni kell és fel kell gyorsítani. Az adminisztratív eljárások párhuzamos elindítása és a használatra kész ipari létesítményekre vonatkozó javaslatok szintén hozzájárulhatnak az időmegtakarításhoz.

(37) A zöld átállás szempontjából kulcsfontosságú ágazatok és foglalkozások – többek között a nettó zéró technológiák gyártása, bevezetése és karbantartása – terén jelentkező munkaerő- és szakemberhiány miatt kialakuló szűk keresztmetszetek hátráltatják a klímasemleges gazdaságra való átállást. A szakemberhiány csökkentéséhez, valamint a munkaerőpiaci integráció és a munkaerő-átcsoportosítás előmozdításához elengedhetetlenek a változó munkaerőpiaci igényekhez igazodó, magas színvonalú oktatási és képzési rendszerek, valamint a célzott továbbképzési és átképzési intézkedések. A kiaknázatlan munkaerő-kínálat hasznosítása érdekében ezeknek az intézkedéseknek hozzáférhetőknek kell lenniük, különösen a zöld átállás által leginkább érintett egyének, ágazatok és régiók számára. 2022-ben Franciaországban munkaerőhiányról számoltak be több olyan foglalkozás esetében, amelyekhez a zöld átállás megvalósítása érdekében speciális készségekre vagy ismeretekre volt szükség, beleértve az építőmérnöki technikusokat, az erőművek üzemeltetőit és a szakmérnököket.

(38) A Bizottság értékelése fényében a Tanács megvizsgálta a 2022. évi stabilitási programot, és véleményét[27] az alábbi 1. ajánlás tükrözi,

(39) Az euroövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel a Tanács azt ajánlotta az euroövezeti tagállamoknak, hogy – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik révén – hozzanak intézkedéseket annak érdekében, hogy i. megőrizzék az adósság fenntarthatóságát és 2023-ban tartózkodjanak az aggregált kereslet széles körű támogatásától; tegyék célzottabbá a magas energiaárak hatását

[27] Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése és 9. cikkének (2) bekezdése alapján.

enyhítő költségvetési intézkedéseket, és mérlegeljék, hogy – az energiaárakra nehezedő nyomás csökkenésével – miként lehetne megfelelő módon leépíteni a támogatásokat; ii. tartsák fenn a zöld és digitális átállás támogatására irányuló közberuházások magas szintjét és ösztönözzék az ilyen célú magánberuházásokat; iii. támogassák a vásárlóerő csökkenését enyhítő bérfejlesztéseket, ugyanakkor korlátozzák az inflációra gyakorolt másodlagos hatásokat, javítsák tovább az aktív munkaerőpiaci intézkedéseket és lépjenek fel a szakemberhiány kezelése érdekében; iv. javítsák az üzleti környezetet és biztosítsák, hogy a vállalkozásoknak nyújtott energiatámogatás költséghatékony és ideiglenes legyen, az életképes vállalkozásokra irányuljon, és fenntartsa a zöld átállás ösztönzőit; valamint v. őrizzék meg a makroszintű pénzügyi stabilitást és kövessék nyomon a kockázatok alakulását, egyúttal folytassák a bankunió kiteljesítésére irányuló munkát. Franciaország esetében az 1., 2., 3. és 4. ajánlás hozzájárul az első, a második, a harmadik és a negyedik euroövezeti ajánlás végrehajtásához.

(40) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a 2023. évi nemzeti reformprogramot és a 2023. évi stabilitási programot. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1. ajánlás tükrözi. Az 1. ajánlásban említett szakpolitikai intézkedések elősegítik a magas államadóssághoz, a gyenge versenyképességhez és az alacsony termelékenység-növekedéshez kapcsolódó sebezhetőségek kezelését. A 2. és a 3. ajánlás hozzájárul az 1. ajánlás teljesítéséhez, Az 1. ajánlásban említett szakpolitikai intézkedések – a (39) preambulumbekezdéssel összhangban – egyaránt hozzájárulnak az egyensúlyhiányok kezeléséhez és az euroövezetre vonatkozó ajánlások végrehajtásához,

AJÁNLJA, hogy Franciaország 2023-ban és 2024-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. 2023 végére szüntesse meg a hatályban lévő energiatámogatási intézkedéseket, és a kapcsolódó megtakarításokat fordítsa a költségvetési hiány csökkentésére. Amennyiben az energiaárak újbóli emelkedése támogatási intézkedéseket tesz szükségessé, biztosítsa, hogy ezek célzottan a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások és vállalkozások védelmére irányuljanak, beleférjenek a költségvetési keretbe, és megőrizzék az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket.

   Kövessen prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások nominális növekedését 2024-ben legfeljebb 2,3 %-ra korlátozza.

   Őrizze meg a nemzeti finanszírozású közberuházások szintjét, és biztosítsa a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatások és más uniós források hatékony felhasználását, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása érdekében.

   A prudens középtávú költségvetési pozíció elérése érdekében a 2024 utáni időszakban is folytasson a fokozatos és fenntartható konszolidációra irányuló középtávú költségvetési stratégiát, és azt ötvözze a magasabb fenntartható növekedést elősegítő beruházásokkal és reformokkal.

   Javítsa a keretfeltételeket a beruházások és az innováció megkönnyítése érdekében.

2. Folytassa az ország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének egyenletes végrehajtását, továbbá minél előbb véglegesítse a tervnek a REPowerEU-fejezet beillesztésére is kiterjedő módosítását, hogy gyorsan megkezdődhessen annak

végrehajtása. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervet szorosan kiegészítve és azzal szinergiában folytassa a kohéziós politikai programok gyors végrehajtását.

3. Kezelje a készséghiányt, különösen további munkaalapú tanulási lehetőségek biztosításával és az alapkészségekkel rendelkezők arányának növelésével. Igazítsa az erőforrásokat és a módszereket a hátrányos helyzetű diákok és iskolák igényeihez annak érdekében, hogy az oktatási és képzési rendszer méltányosabbá és befogadóbbá váljon. Javítsa a tanárok munkakörülményeit, valamint fejlessze az alap- és továbbképzésüket.

4. Összességében csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést. Gyorsítsa fel a megújuló energiák alkalmazását, különös tekintettel a szél-, nap- és geotermikus energiaforrásokra és a biogázra, többek között a kisléptékű megújulóenergia-termeléssel és a kollektív energia-önellátás előmozdítása révén, továbbá segítse elő a kapcsolódó tárolási technológiák alkalmazását azáltal, hogy a magánberuházások megkönnyítésével és az engedélyezések terén tapasztalható szűk keresztmetszetek feloldásával növeli a közberuházásokat. Folytassa a villamosenergia-átviteli és -elosztó hálózatok korszerűsítését, és bővítse a határokon átnyúló villamosenergia-összeköttetéseket. Fejlessze tovább a szakpolitikai keretet az épületek mélyfelújításának és a fűtési rendszerek dekarbonizációjának ösztönzése érdekében, különös tekintettel az alacsony jövedelmű háztartásokra és a legalacsonyabb energiahatékonyságú épületállományra. Alakítson ki támogató szabályozási környezetet a tiszta technológiák gyártására irányuló beruházások növelése érdekében, többek között az engedélyezés egyszerűsítése és felgyorsítása révén. Fokozza a zöld átálláshoz szükséges készségek biztosítására és megszerzésére irányuló szakpolitikai erőfeszítéseket.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök